

หลักการและประเด็นสำคัญในการแก้ไขเพิ่มเติม
ร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การรายงานข้อมูลชนิดและปริมาณสารมลพิษ
จากการประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ.

๑. ความเป็นมา (สภาพปัญหาและเป้าหมาย)

กระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อกำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมรายงานข้อมูลการระบายมลพิษน้ำและมลพิษอากาศจากการประกอบกิจการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ปีละ ๒ ครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลในการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการควบคุม กำกับ ดูแลโรงงาน รวมถึงการนำข้อมูลมาใช้ประกอบการติดตามตรวจสอบและกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของภาคอุตสาหกรรมในอนาคต ซึ่งพบว่า ข้อมูลบางส่วนมีการเก็บซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น จึงเห็นควรบูรณาการข้อมูล และปรับปรุงรูปแบบการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้สูงสุด และลดภาระการรายงานของผู้ประกอบการ

๒. สาเหตุของปัญหา

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะ ๑๑ ปี ซึ่งตาม พ.ร.บ. หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ระบุให้ทบทวนกฎหมายที่ใช้บังคับแล้วทุก ๕ ปี ซึ่งจากการพิจารณาแล้ว พบว่าประกาศดังกล่าว กำหนดรายละเอียดชนิดและประเภทโรงงาน และข้อมูลการระบายมลพิษที่ต้องจัดทำรายงานไม่ครอบคลุมลักษณะการประกอบกิจการ มลพิษ และเทคโนโลยีการจัดการมลพิษที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการรายงานข้อมูลของกระทรวงอุตสาหกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้ประกอบการรายงานข้อมูลผ่านระบบการรายงานข้อมูลกลางของกระทรวงอุตสาหกรรม

๓. ความจำเป็นที่ต้องตรากฎเพื่อแก้ไขปัญหา

เพื่อให้โรงงานที่มีความเสี่ยงด้านมลพิษ มีการติดตามตรวจสอบและควบคุมการเกิดมลพิษที่เกิดจากการประกอบกิจการ นำไปสู่การลดการระบายมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม ป้องกันและลดความเดือดร้อนรำคาญ ซึ่งถือเป็นการปกป้องสุขภาพประชาชนและคุณภาพสิ่งแวดล้อม การกำหนดให้โรงงานรายงานการระบายมลพิษ และผลการควบคุมมลพิษ จำเป็นต้องตราเป็นกฎหมายตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

๔. ความมุ่งหมายและผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

เพื่อให้โรงงานมีการติดตามตรวจสอบมลพิษที่เกิดจากการประกอบกิจการ ผู้ประกอบการกิจการโรงงานทราบข้อมูลการระบายมลพิษที่เกิดจากการประกอบกิจการของตนเอง และตระหนักถึงการควบคุมและลดการระบายมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม อันเป็นการป้องกันและลดความเดือดร้อนรำคาญ ซึ่งถือเป็นการปกป้องสุขภาพประชาชนและคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการควบคุม กำกับ ดูแลโรงงาน รวมถึงมีฐานข้อมูลการระบายมลพิษจากโรงงานเพื่อนำไปใช้วิเคราะห์และกำหนดนโยบายและสนับสนุนการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕. คำอธิบายหลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎหมายหรือกฎหมายที่นำมารับฟังความคิดเห็น

ร่างกฎหมายฉบับนี้อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑ และข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความใน พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อ ๗ (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๗ (พ.ศ. ๒๕๖๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๕.๑ ยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๘

๕.๒ ปรับปรุงและเพิ่มเติมค่านิยามที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับกฎหมายหรือเงื่อนไขการประกอบกิจการโรงงานที่เปลี่ยนแปลงไป และให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๕.๓ ปรับปรุงและเพิ่มเติมประเภทโรงงานที่เข้าข่ายต้องรายงานข้อมูลให้ครอบคลุมประเภทกิจการที่ก่อให้เกิดมลพิษสูง ได้แก่

- ประเภทกิจการที่เข้าข่ายรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) และรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการ กิจการหรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง (Environmental and Health Impact Assessment: EHIA)

- ประเภทกิจการที่เข้าข่ายรายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (Environmental Safety Assessment: ESA)

- ประเภทกิจการที่จำเป็นต้องมีบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมด้านน้ำและอากาศ

- ประเภทกิจการที่มีการระบายมลพิษน้ำและมลพิษอากาศและมีกฎหมายควบคุมค่าการระบายมลพิษ โดยเฉพาะ หรือถูกกำหนดเป็นเงื่อนไขเพิ่มเติมให้ติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลการระบายมลพิษ

๕.๔ ปรับปรุงชนิดและประเภทข้อมูลที่ต้องรายงาน วิธีการได้มาของข้อมูลการจัดทำรายงาน การเก็บตัวอย่าง และการวิเคราะห์ชนิดและปริมาณสารมลพิษให้สอดคล้องกับกฎหมาย สภาวะเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในปัจจุบัน รวมถึงให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ประกอบการติดตามตรวจสอบและกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของภาคอุตสาหกรรมในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕.๕ ปรับปรุงวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งรายงาน การรับรองรายงานและการเก็บข้อมูลหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายงานให้เกิดความชัดเจน

๖. ผู้เกี่ยวข้อง

๖.๑ ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๓

๖.๒ หน่วยงานภายในกระทรวงอุตสาหกรรม ได้แก่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๗. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย (เช่น การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ เศรษฐกิจ สังคม)

๗.๑ ส่งเสริมและพัฒนาให้มีการเติบโตอย่างยั่งยืน สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้ และยังเป็นการสร้างความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ เกิดมูลค่าการลงทุนและเกิดการหมุนเวียนของเม็ดเงินในระบบเศรษฐกิจ

๗.๒ ลดข้อร้องเรียนและผลกระทบระหว่างโรงงานกับชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง

๗.๓ โรงงานมีการติดตามตรวจสอบมลพิษที่เกิดจากการประกอบกิจการ นำไปสู่การควบคุมและลดการระบายมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม

๘. เหตุผลความจำเป็นของการให้มีระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการหรือการกำหนดโทษอาญา รวมทั้งหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ

- ไม่มี -